

Construcțiile cu pronume reflexive

Ex. de la 1 la 10/ pag. 76 de la Explorare

Construcțiile cu pronume reflexive sunt construcțiile în care forma neaccentuată (cliticul) a pronumelui reflexiv aflat în cazul dativ sau acuzativ însoțește un verb (*se spală, își spune*) și, în caz excepțional, un substantiv.

Uneori, construcția cu pronume reflexiv conține și forma accentuată a pronumelui reflexiv: Nu numai pe noi, ci și *pe sine se amărește*.

Pronumele reflexiv poate intra și în componența locuțiunilor verbale: *a-și bate joc, a se face de râs*.

Construcțiile cu pronume reflexive sunt de două feluri:

- construcții în care pronumele reflexiv nu are funcție sintactică și intră în structura verbului, neanalizându-se separat: Ana *se gândește* la tine.
- construcții în care pronumele reflexiv are funcție sintactică:
 - de complement direct, când este în cazul acuzativ: Ionel *se cunoaște* destul de bine.
 - de complement indirect, când este în cazul dativ: Ionel *își atribuie* un rol nemeritat.
 - de complement posesiv, când este în cazul dativ și se află într-o structură ternară, însoțind un verb, dar asociindu-și și un substantiv: Ana *și-a pregătit* costumul.
 - de atribut pronominal în dativ, când este adjunctul unui substantiv: Mă imaginez la *casa-mi.*, situație foarte rar întâlnită în limba română vorbită.

În construcțiile în care pronumele reflexiv nu are funcție sintactică, acesta nu poate fi reluat prin forma accentuată sau nu poate fi înlocuit printr-un pronume personal.

În construcțiile în care pronumele reflexiv are funcție sintactică, verbul acceptă:

- înlocuirea pronumelui reflexiv cu un pronume personal: Ana *se supraestimează*. / Ana *ne supraestimează*;
- reluarea pronumelui reflexiv printr-o formă accentuată: Ana *se supraestimează pe sine/pe ea*.
- reluarea pronumelui reflexiv care sugerează reciprocitatea cu un grup pronominal – *unii pe alții, unul cu altul, unii altora* etc.: Copiii și-au trimis mesaje *unii altora*.
- reluarea pronumelui reflexiv aflat în structură ternară cu un pronume personal sau un adjectiv pronominal posesiv: Ionel *își pregătește* temele *lui/sale*.

Există situații în care pronumele reflexiv însoțește un verb care permite, în context, un complement de agent, exprimat sau neexprimat: Fișele *se împart* de către profesor.; Fișele *se așază* pe bancă (de către elevi). Aceste construcții se numesc **pasiv-reflexive**.

Temă: Ex. 1, 2, 3 de la Aplicații/ pag. 77

Ex. 1 de la Portofoliu/ pag. 77